

جهان واقعیت افزوده

سفر واقعی به

عصر دایناسورها

وارن نایش | مترجم: نیما سلامیان

فرمانروایی دایناسورها!

دایناسورها گروهی شگفت‌انگیز و متنوع از خزندگان خشکی بودند که از ۲۳۰ تا ۶۵ میلیون سال پیش در سیاره‌ی ما گشت‌وگذار می‌کردند.

پادشاهی خزندگان

در آغاز دوره‌ی تریاس، حدود ۲۵۰ میلیون سال پیش، دو گروه عمده از حیوانات خشکی وجود داشتند: هم‌کمانان (سیناپسیدها)، که شامل پستانداران اولیه بودند، و شاه‌خزندگان (آرکوسورها). هم‌کمانان موفق‌تر بودند و گسترش بیشتری داشتند، اما در پایان دوره‌ی تریاس این شاه‌خزندگان بودند که غلبه کردند. این خزندگان اجداد دایناسورها و خزندگان بال‌دار (پتروسورها) بودند.

وقتی دوره‌ی تریاس تمام شد، زمین در حال تغییر و تحول بود: خشکی‌ها جابه‌جا می‌شدند و کوه‌ها و اقیانوس‌های جدید شکل می‌گرفتند. دایناسورها خود را با این تغییرات سازگار کردند و در نتیجه در طی دوره‌ی ژوراسیک بر جهان سیطره یافتند. وقتی دایناسورها بر خشکی فرمانروایی می‌کردند، خزندگان غول‌پیکر آبری (پلسیوسورها) در دریاها زندگی می‌کردند و خزندگان بال‌دار عظیم‌الجثه (پتروسورها) نیز در آسمان پرواز می‌کردند.

اکتشافات دایناسوری

سنگواره‌ها باقی‌مانده‌ی حیوانات و گیاهانند که در طول زمان حفظ شده‌اند. دیرین‌شناسان، یعنی دانشمندانی که درباره‌ی دایناسورها و زندگی ماقبل تاریخ مطالعه می‌کنند، با بررسی سنگواره‌ها، از چگونگی زندگی دایناسورها تصویری به‌دست می‌دهند. از سنگواره‌های استخوانی، سرخ‌هایی از اندازه و شکل آن‌ها به دست آمده است، در حالی که دندان‌ها و چنگال‌ها به ما کمک می‌کنند تا دریابیم آن‌ها چه می‌خوردند.

برای کوسور نمونه‌ی خوبی است تا دریابیم که بعدها دایناسورها چگونه با محیط خود سازگار شدند. برای کوسور برای تحمل سنگینی وزن بدن پاهایی نیرومند داشت و با پاهای جلویی بلندش می‌توانست بدن و گردن بلند خود را بالا بکشد و از برگ‌هایی تغذیه کند که از دسترس گیاه‌خواران کوچک‌تر دور مانده بودند.